

CO2-Prestatieladder

Willems Vastgoedonderhoud

Document:
3.B.2

Invalshoek B: Reductie
Energie Management
Actieplan

Management Samenvatting

Binnen dit document is het belangrijk om te beginnen met de reductiedoelstellingen conform ISO-50001. De criteria uit deze normering zal ervoor zorgen dat al de belangrijke onderwerpen binnen het document worden behandeld.

Als eerst wordt er een benchmarking uitgevoerd met een soortgelijke organisatie. Er is hierbij gekozen voor Schilderwerken De Boer Obdam B.V. Verschillende maatregelen vanuit hun bedrijf en Willems zijn in een kruistabel met elkaar afgewogen. Deze benchmarking kan organisaties helpen om bepaalde maatregelen zelf te hanteren. Als voorbeeld wordt de maatregel om eigen oplaadpunten te plaatsen overgenomen in het actieplan.

Om aan te tonen dat per 2025 een **reductie van 20%** over de totale uitstoot van CO2 in tonnage, ten opzichte van het basisjaar 2019, een haalbare reductiedoelstelling is, wordt de footprint van het basisjaar 2019 vergeleken met de footprint uit 2018 (exclusief hoogwerkers). *De reden dat hoogwerkers niet worden meegerekend is, doordat hier over 2018 geen volledige meetgegevens over bestaan.* De footprint over 2018 bedraagt 425,5 ton CO2, waar de footprint over 2019 (exclusief hoogwerkers) 431 ton CO2 bedraagt. Dit is een **kleine toename van 1,2%** voor de totale uitstoot van CO2 in tonnage, terwijl hier niet bewust naar gehandeld is. Ook kan er een overstap worden gemaakt naar échte groene stroom, waardoor de footprint met ruim 40 ton CO2 zal verlagen. Aangezien de footprint inclusief hoogwerkers voor 2019 een **totale uitstoot van 462 ton CO2** bedraagt, dient de footprint **per 2025 maximaal 370 ton CO2** te bedragen.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Een reductie van 100% voor het totale verbruik van grijze stroom binnen het kantoorpand;

De volgende jaarlijkse KPI's worden gehanteerd door Willems Vastgoedonderhoud;

- Een reductie van 3% voor het totale verbruik van gas in Nm³ per 2021;
- Een reductie van 3% voor het verbruik van benzine in liters per voertuig;
- Een reductie van 3% voor het verbruik van diesel in liters per voertuig;
- Een reductie van 5% voor het gemiddelde jaarlijkse verbruik in kWh per elektrisch voertuig;
- Een reductie van 4% voor de totale uitstoot van CO2 in tonnage;

Vervolgens is er een actieplan opgesteld per scope, waarbij duidelijk is aangegeven wanneer en wie een bepaalde maatregel dient uit te voeren.

Noot: Door de huidige coronacrisis vindt hier vertraging plaats.

Ook is er een planning gemaakt voor de periodieke opvolging, zodat de kans dat de reductiedoelstellingen worden behaald wordt vergroot. Er is een taakstelling opgesteld, waarbij de verantwoordelijke wordt weergegeven inclusief de frequentie van de taken. Tot slot wordt dit document beëindigd met een managementverklaring om aan te geven dat de directie nauw betrokken is bij dit energie-reductiebeleid.

Inhoudsopgave

---

1. INLEIDING	4
2. REDUCTIEDOELSTELLINGEN.....	5
2.1 DE NORM ISO 50001	5
2.2 BENCHMARKING SOORTGELIJK CONCURRENT.....	5
2.3 REDUCTIEDOELSTELLING PER JAAR	6
2.4 REDUCTIEDOELSTELLING SCOPE 1	6
2.5 REDUCTIEDOELSTELLING SCOPE 2	6
2.6 REDUCTIEDOELSTELLING SCOPE 3	7
3. PLAN VAN AANPAK	7
3.1 ACTIEPLAN	7
3.2 VERKLARING OMTRENT METHODE	9
4. MONITORING, METING & ANALYSE	9
4.1 MONITORING	9
4.2 KRITIEKE PRESTATIE INDICATOREN	9
4.3 CONTROLE	10
5. PERIODIEKE OPVOLGING.....	11
5.1 HALFJAARLIJKS	11
5.2 JAARLIJKS	11
5.3 TAAKSTELLING.....	11
6. MANAGEMENTVERKLARING	12

1. Inleiding

Willems Vastgoedonderhoud is voortdurend bezig om bedrijfsprocessen te verbeteren met behulp van innovatie. De certificering op de CO2 Prestatieladder zal ertoe leiden dat Willems zich verder zal ontwikkelen op het gebied van emissiereductie. Willems Vastgoedonderhoud is een bedrijf dat momenteel op veel vlakken al duurzaam werkt. Zo wordt er gebruik gemaakt van zonnepanelen, Ledverlichting, groene energie, een duurzaam kantoorpand en meer. Helaas blijkt dat de ingekochte groene energie niet mag worden meegerekend als échte groene energie. Hier gaat Willems zo snel mogelijk verandering in brengen. Verder is er nooit berekend tot hoeverre Willems zich ontwikkeld heeft. De eisen van de Prestatieladder zullen bijdragen aan de meting hiervan, waarbij Willems hoopt dit initiatief in de keten te spreiden.

Er is onderzoek gedaan naar de huidige emissieberekeningen binnen het bedrijfsproces, waardoor de oorzaken van de verbruiken duidelijk worden bepaald. In dit rapport worden reductiedoelstellingen opgesteld om de CO2-footprint te verminderen en het bedrijf verder te ontwikkelen.

De maatregelen die tot nu zijn opgesteld worden in dit Energie Management Actieplan vastgelegd. Het actieplan wordt conform de ISO-50001 eisen uit de paragrafen van hoofdstuk 4 opgebouwd.

Binnen scope 1 en 2 zijn de projecten die door Willems Vastgoedonderhoud worden uitgevoerd vergelijkbaar. De maatregelen die zijn opgesteld hebben betrekking op al de projecten. Indien er aan een project een specifieke maatregel wordt toegepast, zal dit vermeld worden.

Dit plan zal zowel intern als extern gecommuniceerd worden om de maatregelen goed en duidelijk toe te passen. In het actieplan wordt rekening gehouden met de streefdatum waar de maatregel volledig zal zijn toegepast. Dit plan wordt jaarlijks (eventueel halfjaarlijks) geüpdatet en goedgekeurd door de directie. De managementverklaring staat op de laatste pagina van dit document.

2. Reductiedoelstellingen

2.1 De Norm ISO 50001

Het is belangrijk om de gegevens uit de emissie-inventaris actueel te houden. Dit is ook een van de criteria van de prestatieladder. De CO2-footprint van Willems Vastgoedonderhoud wordt halfjaarlijks berekend. Dit resultaat wordt zowel intern als extern gepubliceerd. Aan de hand van de halfjaarlijkse resultaten kan bepaald worden hoe het bedrijf op schema ligt van de opgestelde reductiedoelstellingen. Indien nodig zullen er aanpassingen worden gemaakt binnen het bedrijfsproces om de doelstellingen alsnog te behalen.

Dit Energie Management Actieplan wordt opgesteld aan de hand van de eisen uit §4.4 van de norm ISO-50001. Deze norm bestaat uit eisen met gebruiksrichtlijnen voor energie- en managementsystemen. In tabel 1 staat per paragraaf weergegeven welke onderwerpen in dit rapport behandeld dienen te worden.

Norm ISO-50001	Onderwerp	Hoofdstuk
§ 4.4.3	Energiebeoordeling uitvoeren	3
§ 4.4.4	Uitgangswaarden Energieverbruik	2
§ 4.4.5	Kritieke Prestatie Indicatoren	4
§ 4.4.6	Energiedoelstellingen, -taakstellingen en actieplannen voor energiemangement	2, 3 & 4
§ 4.6.1	Monitoring, meting en analyse	4
§ 4.6.4	Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen	5

Tabel 1 - Normatieve verwijzing naar ISO-50001

2.2 Benchmarking soortgelijk concurrent

Om een beter beeld te krijgen van de normen die Willems VGO kan stellen aan de reductiedoelstellingen, wordt er binnen deze paragraaf gekeken naar de gegevens van een concurrent. Deze concurrent is gecertificeerd op niveau 3 van de Prestatieladder en voert soortgelijke werkzaamheden uit. Er is hierbij een vergelijking gemaakt met het bedrijf Schilderwerken De Boer Obdam B.V.

De Boer Obdam B.V. heeft als doel opgesteld om van 2014 tot 2017 de hoeveelheid uitstoot van CO2 in tonnage met 20% te reduceren. Voor hun bedrijf betekent dit een reductie van 55 ton CO2. Dit is echter een bedrijf dat de afgelopen jaren meer ruimte had om te ontwikkelen. Willems is namelijk een koploper in vergelijking met sectorgenoten die nog niet gecertificeerd zijn. De volgende punten worden momenteel gehanteerd (voor zo ver bekend) door De Boer in vergelijking met Willems VGO;

Realisatie	Schilderwerken De Boer	Willems VGO
Toepassing Ledverlichting	V	V
Papier verbruik verminderen	V	X
Thermostaat verlagen 1 uur voor sluitingstijd	X	X
Slimme installatie → Voorverwarmen Pand	X	X
Moderne Cv-Ketel	X	X
Carpooling stimuleren	X	V
Bandenspanning controleren	V	X
Wagenpark naar Elektrisch	V	V
Aardgas naar Groengas	X	X
Auto Laadpunt	V	X
Campagne Zuinig Rijden	V	X
Afval recyclen	V	V
Zonnepanelen	V	V
Groene Energie	X	X

Tabel 2 - Benchmarking Concurrent

Na het analyseren van de gegevens, die door Schilderwerken De Boer B.V. gepubliceerd zijn, worden een aantal ideeën overgenomen door Willems VGO. Als voorbeeld is het plaatsen van een aantal auto laadpunten een slimme innovatie om toe te passen voor kantoor. Aangezien de elektrische voertuigen hierdoor gegarandeerd gebruik kunnen maken van de groene stroom die geleverd wordt aan het kantoorpand. De campagne zuinig rijden is ook een mooi initiatief. De werknemers binnen Willems Vastgoedonderhoud worden momenteel onderweg al gemeten op bijvoorbeeld snelheid. Binnen een interne toolbox kan het onderwerp zuinig rijden verder gecommuniceerd worden aan de werknemers.

2.3 Reductiedoelstelling per jaar

Na het bestuderen van de reductiedoelstelling van 20% van Schilderwerken De Boer is er besloten om voor eenzelfde reductiedoelstelling van 20% te gaan per 2025. Willems heeft namelijk de ruimte om een grote stap vooruit te maken op de footprint, zodra zij de échte groene stroom geleverd krijgen. Willems VGO is in hun keten een koploper op het gebied van innovatie en duurzaamheid en hanteert al veel energiebewuste maatregelen. De reductie van 20% is een haalbaar en reëel criterium. Uiteraard kan deze altijd nog wijzigen indien het doel eerder behaald wordt. Per jaar dient de totale uitstoot in Ton CO2 minimaal 4% te dalen ten opzichte van het basisjaar.

2.4 Reductiedoelstelling Scope 1

Uit de emissie-inventaris is gebleken dat voor Willems Vastgoedonderhoud ruim 89% van de totale uitstoot van CO2 ontstaat in scope 1.

Doelstelling:

Het doel is om per 2025 een reductie van **20%** op de totale footprint, in vergelijking met het basisjaar 2019, te behalen. De reden voor deze hoge reductiedoelstelling is, omdat verschillende voertuigen binnen 5 à 6 jaar vervangen kunnen worden, bijvoorbeeld door elektrische voertuigen. Echter is het voor ongeveer 40% van de voertuigen momenteel niet mogelijk om de vervanging van brandstof naar elektra te verwekelijken, doordat dit bestelvoertuigen zijn die in een elektrische variant nog niet verkrijgbaar zijn. In tabel 3 wordt een overzicht weergegeven van de emissies die van toepassing zijn, op basis van het GHG-protocol, per locatie.

Scope 1			
Bron van Emissie	Eenheid	Kantoorpand	Projecten (Bouwplaats)
Benzine voor bedrijfsvoertuigen	Liter	X	X
Diesel voor bedrijfsvoertuigen	Liter	X	X
Aardgas voor verwarming	Nm ³	X	

Tabel 3 - Toepassing van emissie op bedrijfsproces

2.5 Reductiedoelstelling Scope 2

Doelstelling:

De grootste maatregel voor deze scope is de overstap naar **échte groene stroom**. Dit zal ervoor zorgen dat er, vergeleken met het basisjaar 2019, direct 40 ton minder CO2 veroorzaakt wordt. Ook zal er bij het vervangen van brandstof-voertuigen naar elektrische voertuigen een toename plaatsvinden van grijze stroom gebruik. In tabel 4 wordt een overzicht weergegeven van de emissies die van toepassing zijn, op basis van het GHG-protocol, per locatie. Energie voor op de bouwplaats valt voor Willems VGO binnen scope 3.

Scope 2			
Bron van Emissie	Eenheid	Kantoorpand	Projecten (Bouwplaats)
Elektriciteit	KWh	X	

Tabel 4 - Toepassing van emissie op bedrijfsproces

2.6 Reductiedoelstelling Scope 3

Doelstelling:

Het doel is om per 2025 een reductie van **20%** op de totale footprint, in vergelijking met het basisjaar 2019, te behalen

Het woon-werkverkeer zal verder geëlektrificeerd worden en carpoolen zal tevens een bijdrage leveren aan deze reductie.

Scope 3			
Bron van Emissie	Eenheid	Kantoorpand	Projecten (Bouwplaats)
Benzine voor woon-werkverkeer	Liter	X	X
Diesel voor woon-werkverkeer	Liter	X	X
Elektriciteit voor woon-werkverkeer	Nm ³	X	

Tabel 5 - Toepassing van emissie op bedrijfsproces

3. Plan van Aanpak

Binnen dit hoofdstuk worden per scope de maatregelen behandeld voor het bereiken van de reductiedoelstellingen. Hierbij wordt er een overzichtelijk actieplan getoond, wie de emissieberekeningen monitort en meet, de verklaring van methode verbeteringen en de resultaten hiervan.

3.1 Actieplan

De verantwoordelijken voor de uitvoering van onderstaande maatregelen zijn de Proces- en CO2 Manager en de directie van Willems Vastgoedonderhoud. De *Functie* geeft de persoon aan die de maatregel zal uitvoeren. Hierbij is Raymond Kortekaas de verantwoordelijke voor de voertuigen binnen Willems en is Jaap-Willem Bron de accountant.

De status van de maatregelen zijn als volgt;

- Open: De maatregel is nog niet begonnen;
- Lopend: De maatregel is momenteel in uitvoering;
- Continue Uitvoering: Deze maatregel vindt continue plaats en eindigt niet;
- Gesloten: De maatregel is uitgevoerd;
- Vertraagd: De maatregel zal later worden uitgevoerd.

Scope 1:

Nr.	Maatregel	Datum	Functie	Status
1	Toolbox organiseren voor de werknemers waar de bewustheid van brandstofverbruik wordt behandeld. Hierbij kan de werknemer eventuele ideeën vanuit hun ter sprake brengen;	Week 27	Proces- CO2 Manager, HR & Directie	Gesloten
2	Periodieke controles van de bandenspanningen;	Week 28	Raymond Kortekaas	Open (Continue Uitvoering)
3	Overstap van aardgas naar het groene gas dat aangeboden wordt door Green Choice.	Week 30	Jaap-Willem Bron	Gesloten

4	Thermostaat verlagen of uitschakelen één uur voor sluit;	Week 28	Receptie indien het voor het hele pand in 1x kan, anders personeel per afdeling.	Open (Continue Uitvoering)
5	Investeren op een slimme installatie om voor openingstijd de ruimten te verwarmen, in plaats van de gehele nacht waar de ruimten ongebruikt zijn;	Week 30	Directie	Open
6	Vervang de Cv-ketel die is afgekeurd;	Week 30	Directie	Open

Tabel 6- Actieplan Scope 1

Scope 2:

Nr.	Maatregel	Datum	Functie	Status
1	Overstappen naar échte groene stroom	Week 27	Directie/ Administratie	Gesloten
2	Gebruik maken van spaarlampen of ledverlichting;	Week 27	Proces- CO2 Manager	Open
3	Tool box organiseren voor de werknemers waar de bewustheid van energie wordt besproken. Zoals binnen ongebruikte ruimten de verwarming, verlichting en elektronica uit te schakelen en eventuele ideeën vanuit hen te bespreken;	Week 27	Proces- CO2 Manager, HR & Directie	Open

Tabel 7 - Actieplan Scope 2

Scope 3:

Nr.	Maatregel	Datum	Functie	Status
1	In overleg gaan met leveranciers/producenten over eventueel gebruik maken van gerecyclede materialen	Week 05/21	Werkvoorbereiding / inkoop	Open
2	Carpooling stimuleren en plannen;	Week 30	Directie & Raymond Kortekaas	Open (Continue Uitvoering)
3	Laadpalen introduceren naast Kantoorpand	Week 30-52	Directie	Open
4	Wagenpark van Willems zo veel mogelijk vervangen voor elektrische varianten;	Week 26-52 2021 2022	Directie & Raymond Kortekaas	Open
5	Indien een niet-elektrisch voertuig wordt gekocht let extra op duurzame opties zoals start- stopsysteem etc.;	Week 26-52 2021 2022	Directie & Raymond Kortekaas	Open

Tabel 8 - Actieplan Scope 3

Naast de bovenstaande maatregelen dienen ook de maatregelen uit de maatregellijst van de SKAO worden uitgevoerd, indien mogelijk.

3.2 Verklaring omtrent methode

Het is voor Willems VGO belangrijk dat de metingen effectief en accuraat worden uitgevoerd. Hierdoor worden gegevens opgevraagd bij de verschillende leveranciers, zoals facturen of jaaroverzichten van verbruiken over een bepaalde periode. Er is een standaard template opgesteld voor het berekenen van deze data in toekomstige periodieke rapportages. Verder zal Willems de verbeteringen zowel intern als extern aantoonbaar maken door het toepassen van;

- Toolboxes, waarbij de medewerkers op de hoogte worden gehouden;
- Monitoring en analyse van de verbruiken binnen scope 1 en 2;
- Medewerkers de mogelijkheid geven om ideeën te suggereren voor verbeteringen binnen de bedrijfsvoering;
- Halfjaarlijks een evaluatierapportage van de emissie-inventaris waarin het huidige CO2-footprint wordt getoond.

4. Monitoring, Meting & Analyse

4.1 Monitoring

Om aan de halfjaarlijkse controle te voldoen is er een tabel opgesteld waar Willems Vastgoedonderhoud aan dient te voldoen. Willems dient namelijk halfjaarlijks een periodieke rapportage, zowel intern als extern, te publiceren met de huidige emissie-inventaris. In tabel 5 wordt dit overzicht weergegeven, hierbij ligt de verantwoording van de uitvoering bij de Proces- & CO2 Manager en de verantwoording van de controle bij de externe adviseur, Rob van der Poel.

Monitoring en Metingen		
Type Emissie	Frequentie	Methode
Scope 1		
Aardgas kantoorpand	Halfjaarlijks	Facturen Eneco
Verbruik Benzine	Halfjaarlijks	Overzicht Shell Opvragen
Verbruik Diesel	Halfjaarlijks	Overzicht Shell Opvragen
Verbruik Shell GTL Fuel	Halfjaarlijks	Overzicht Shell Opvragen
Scope 2		
Energie kantoorpand	Halfjaarlijks	Facturen Eneco
Energie Voertuigen	Halfjaarlijks	Overzicht Shell Opvragen

Tabel 9 - Monitoring en Metingen van Emissieberekeningen

4.2 Kritieke Prestatie Indicatoren

Voor het monitoren van de verbeteringen worden er KPI's opgesteld. Het is hierbij eerst belangrijk om te analyseren welke eisen de organisatie wenst op te stellen voor de KPI. Volgens de methoden van Lean Six Sigma is een KPI een variabele om de prestatie van bedrijfsprocessen te meten, deze data ten aanzien van de bedrijfsprocessen kan worden geanalyseerd en hier kan een bepaalde norm aan gekoppeld worden. In hoofdstuk 2 is aangegeven dat er per 2025 een reductie van 20% dient te worden behaald voor de totale uitstoot van CO2 in tonnage ten opzichte van het basisjaar 2019.

Om aan te tonen dat per 2025 een reductie van 20% over de totale uitstoot van CO2 in tonnage, ten opzichte van het basisjaar 2019, een haalbare reductiedoelstelling is, wordt de footprint van het basisjaar 2019 vergeleken met de footprint uit 2018 (exclusief hoogwerkers). *De reden dat hoogwerkers niet worden meegerekend is, doordat hier over 2018 geen volledige meetgegevens over bestaan.* Uiteraard zal een interpretatie in relatie met de omzet hierin plaatsvinden.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Een reductie van 100% voor het totale verbruik van grijze stroom binnen het kantoorpand;

De volgende jaarlijkse KPI's worden gehanteerd door Willems Vastgoedonderhoud;

- Een reductie van 3% voor het totale verbruik van gas in Nm³ per 2021;
- Een reductie van 3% voor het verbruik van benzine in liters per voertuig;
- Een reductie van 3% voor het verbruik van diesel in liters per voertuig;
- Een reductie van 5% voor het gemiddelde jaarlijkse verbruik in kWh per elektrisch voertuig;
- Een reductie van 4% voor de totale uitstoot van CO2 in tonnage;

Door een standaard template te introduceren kan er halfjaarlijks gemeten worden hoeveel de uitstoot van schadelijke stoffen in tonnage bedraagt. Door het periodiek meten van deze uitstoot kunnen de KPI-doelstellingen gemakkelijker behaald worden indien deze bij de halfjaarlijkse controle nog achterlopen op schema. De organisatie bepaalt uiteindelijk welke meetbare norm er gekoppeld wordt aan de opgestelde KPI. Er kan eventueel in een toekomstig stageonderzoek worden gedaan naar de automatisering van deze gegevens door middel van een ERP systeem, waar de metingen automatisch kunnen worden opgeslagen en gemeten om bijvoorbeeld zelfs maandelijks de voortgang van de KPI-doelstellingen te kunnen controleren.

4.3 Controle

Al de metingen en documenten die opgesteld worden voor de certificering bij SKAO worden gecontroleerd door een externe adviseur van Willems Vastgoedonderhoud; Rob van der Poel van Oud Arlesteyn. Hij controleert of de juiste methodieken zijn gehanteerd, of informatie goed is toegepast en dat de resultaten van de metingen goed zijn uitgevoerd.

5. Periodieke Opvolging

Om de reductiedoelstellingen te kunnen behalen is het belangrijk om de voortgang te monitoren aan de hand van een periodieke bespreking met de directie. Indien de halfjaarlijkse metingen na analyse aantonen dat de organisatie achter loopt kan er, indien nodig, worden bijgestuurd met behulp van corrigerende en preventieve maatregelen. De organisatie dient hier gedurende het gehele jaar mee bezig te zijn om continu te verbeteren en de CO2-footprint te verminderen.

5.1 Halfjaarlijks

De voortgang van het Energie Management Actieplan zal halfjaarlijkse worden geëvalueerd door de KAM-Coördinator, de HR-manager en de directie. Binnen dit gesprek worden de volgende onderwerpen nader behandeld:

- De huidige reductiedoelstellingen;
- Bespreken van de voortgang van de CO2-footprint;
- Bespreken van recent geïntroduceerde en toekomstige maatregelen;
- De actualiteit van de SKAO-documenten en aanpassingen;
- De communicatiepunten (resultaten) voor intern & extern bespreken;

5.2 Jaarlijks

Om te kunnen bepalen of het managementsysteem voldoet aan de eisen van het certificeringsschema is het belangrijk om jaarlijks een interne audit te plannen. De documenten van de SKAO dienen jaarlijks bijgewerkt te worden om ervoor te zorgen dat de informatie actueel is. Aan de hand van het handboek van de CO2-prestatieladder wordt jaarlijkse de emissie-inventaris, het energiemangement actieplan, de communicatieplan en het document voor actieve deelname initiatieven bijgewerkt.

5.3 Taakstelling

Taak	Functie	Frequentie
Logboek bijhouden	Proces- & CO2 Manager	Continu
Metten van energiegegevens	Proces- & CO2 Manager	Half Jaarlijks
Opstellen CO2-footprint	Proces- & CO2 Manager	Half Jaarlijks
Interne Audit	Extern adviseur Oud Arlesteyn	Jaarlijks
Maatregelen bepalen voor het behalen van reductiedoelstellingen	Proces- & CO2 Manager Directie	Halfjaarlijks
Maatregelen accorderen	Directie	Jaarlijks
Maatregelen implementatie	Directie	Indien Mogelijk
Maatregel monitoren en, indien nodig, corrigeren met behulp van correctieve en preventieve maatregelen (Directiebeoordeling)	Directie	Jaarlijks
Resultaten en maatregelen rapporteren + Emissie Inventaris	Proces- & CO2 Manager	Half Jaarlijks
SKAO-documenten bijwerken	Proces- & CO2 Manager Directie	Jaarlijks

Tabel 10 - Taakstelling

6. Managementverklaring

Willems Vastgoedonderhoud is een organisatie die dankzij het continu ontwikkelen en verbreden van de service gegroeid is tot één van de meest innovatieve onderhoudsondernemingen van Nederland. Willems VGO streeft naar continu verbeteren, zowel binnen als buiten de bedrijfsvoering, en is gemotiveerd om koploper te blijven binnen haar keten.

Door de deelname aan de CO2-prestatieladder is Willems VGO ervan overtuigd dat er grote stappen zullen worden gemaakt richting een schonere samenleving met een verbeterd milieu. Een prioriteit binnen de organisatie is het behalen van de reductiedoelstellingen om ook anderen te motiveren een stap richting een duurzame bedrijfsvoering te maken. De directie van Willems VGO is betrokken bij het energiebeleid binnen het bedrijf en zal zowel intern als extern de gevolgen over het energiegebruik communiceren.

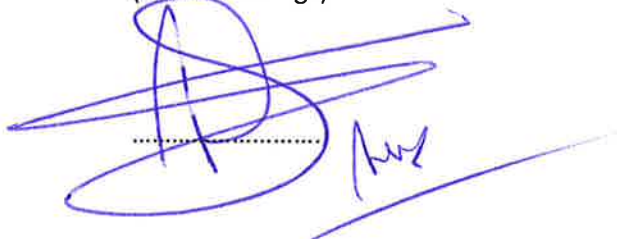
Als directie zal er aan de volgende aspecten worden voldaan:

- De opstelling van reductiedoelstellingen, waarbij deze worden gemonitord, beoordeeld en eventueel aangepast;
- De registratie en communicatie van de energieverbruiken intern en extern;
- Het evalueren van maatregelen en, indien nodig, bijsturing;
- Bij aanschaf van nieuwe materialen of voertuigen rekening houden met energieverbruik en uitstoot;
- De medewerkers motiveren om energie-efficiënt te werken;
- Medewerkers de mogelijkheid geven om ideeën bij te dragen voor de stimulatie van energie-efficiëntie.

Willems Vastgoedonderhoud zal de opgestelde wet- en regelgeving vanuit de autoriteiten voldoen. Deze managementverklaring zal jaarlijks worden herzien en, indien er wijzigingen van toepassing zijn, aangepast. Willems Vastgoedonderhoud is gemotiveerd en enthousiast om een positieve bijdrage te kunnen leveren aan het milieu.

Willems Vastgoedonderhoud.

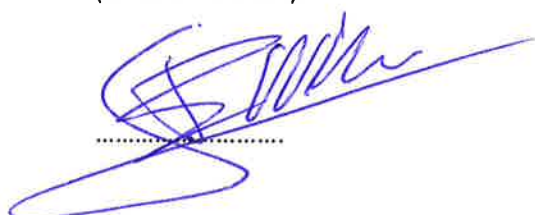
Handtekening CO2 Manager:
(René Geerlings)

Handtekening Directeur Bedrijfsontwikkeling:
(Sjors Willems)

Handtekening Directeur
Bouwkundig/Energetisch Onderhoud:
(Sander Willems)

Handtekening Directeur
Planmatig Onderhoud:
(Tim Willems)

